

Klima- og miljødepartementet

Deres ref.:	Vår ref.:cs	Dato:2.12.24
-------------	-------------	--------------

Innspill til Handlingsplan for en giftfri hverdag

Norsk Industri viser til innspillsmøtet om oppdatert handlingsplan for en giftfri hverdag 20.november 2024. Vi har fått forlenget høringsfrist til 2. desember 2024, og sender derfor våre kommentarer først i dag.

Vi har forstått det slik at dette kun gjelder oppdatering av eksisterende handlingsplan for en giftfri hverdag. Det ble gitt en overordnet presentasjon på møtet, men vi har ikke sett noe utkast til tekst vi kunne gi kommentarer til. Våre innspill blir derfor av generell karakter og vi ønsker mulighet for dialog i det videre arbeidet.

Norsk Industri mener at dagens handlingsplan i all hovedsak har fungert bra og blitt fulgt godt opp i forvaltningen. Vi synes det er meget positivt at myndighetene fortsatt vil ha hovedfokus på globalt og europeisk arbeid. På innspillsmøtet ble satsning på PFAS og kunnskap om farlige stoffer i plast nevnt spesielt. Industrien støtter her opp om arbeidet i de globale miljøkonvensjonene, EUs grønne giv og ikke minst EUs kjemikaliestrategi som blir meget viktig. REACH-revisjonen forventes i 2025 og REACH-revisjonen vil få stor betydning for de fleste av våre bransjer. Industrien arbeider aktivt med REACH, CLP og annet kjemikalier regelverk og ulike krav til dokumentasjon, risikovurderinger, substitusjon og reguleringer. Vi mener det er viktig at restriksjoner baseres på vitenskapelig dokumentasjon og kunnskap. Her kan og bør industrien spille en viktig rolle med sin erfaring, metodikk og kjennskap til kjemikalier, regelverk og miljøkonvensjoner.

Vi mener at det er viktig å evaluere hva som er oppnådd etter den forrige handlingsplanen og å vurdere hvilke tiltak som har virket. En revidert handlingsplan bør være målrettet og effektiv, og fokusere på de områdene der utfordringene er størst. Norsk Industri er opptatt av at handlingsplanen innrettes slik at industrien også i fremtiden kan bidra til at eksponering for prioriterte helse- og miljøfarlige kjemikalier reduseres til et trygt nivå, og at negative helse- og miljøeffekter unngås. Handlingsplanen må bygge opp under innovasjon, teknologiutvikling og forbedringsarbeid i industrien som gir stadig redusert eksponeringsrisiko.

Våre hovedbudskap kan sammenfattes slik:

- **Globalt og europeisk fokus:** Norge er en del av en åpen og global økonomi. Det er viktig at handlingsplanen har et globalt og europeisk hovedfokus. Regulering av prioriterte helse- og miljøfarlige kjemikalier må skje i takt med utviklingen i EU. REACH-regelverket, men også øvrige regelverk som regulerer produksjon og bruk av kjemikalier i EØS, må legges til grunn. Det er viktig at norske myndigheter følger utviklingen av EU-

regelverk nøye, slik at norsk industri har samme betingelser som i resten av EØS. Revisjonen av REACH vil legge viktige premisser for handlingsplanen. Vi antar at de nye fareklassene under CLP om hormonforstyrrende stoffer og persistente, bioakkumulerende stoffer vil bli beskrevet i handlingsplanen. Implementering av nye, kommende fareklasser for immunologisk og nevrologisk toksisitet bør også beskrives. Selv om dette er ganske langt fram i tid, vil dette være neste skritt for å forene fareklassifiseringer og ha mer fullstendig informasjon om farene ved kjemikaliene.

- **Unngå nasjonale tilleggskrav:** Vi er opptatt av at Norge ikke skal videreføre den nasjonale prioritetslisten over stoffer, men at kandidatlisten i REACH legges til grunn. Det nasjonale prioritetslisten blir ofte brukt som en forbudsliste og ikke som en prioritetsliste for risikovurdering og eventuelt substitusjon. Videre er vi kjent med at det har blitt foretatt en evaluering av Produktregisteret i regi av Miljødirektoratet. Vi antar at resultatene fra denne undersøkelsen vil si noe mer om behovet for et eget nasjonalt register, detaljeringsnivå og kost/nytttevurdering. Vi regner med at denne evalueringen blir beskrevet i handlingsplanen.
- **Kompetanse:** Det er stor mangel på kompetanse innenfor toksikologi, yrkeshygiene og arbeidsmedisin for å følge opp og ivareta kravene i regelverkene. Utdanningsinstitusjonene bør få midler til å bygge opp slike miljøer. Kompetansemangel er ikke et særnorsk problem, dette gjelder i høyeste grad også europeisk og globalt.
- **Substitusjon og veiledning:** Substitusjon og veiledning er viktig for industrien. Myndighetene bør legge til rette for å støtte opp om dette. Dette er avgjørende for å ivareta norsk industri i en global konkurranse.
- **Konkurranssevne:** Helse- og miljørisiko må avstemmes mot næringsmessige konsekvenser og vår internasjonale konkurransevne. Store deler av norsk industri er globalt konkurranseutsatt og konkurrerer med industribedrifter over hele verden, inkludert land med vesentlig lavere kostnadsnivå enn Norge. Veldig mange av våre industribedrifter er dessuten globale konsern som opererer i mange land. En viktig årsak til at norsk industri likevel er konkurransedyktig er høy grad av innovasjon og prosessforbedringer.
- **Begrepsbruk:** Begrepsbruk på kjemikalieområdet må knyttes opp mot begrepsbruken i REACH-regelverket og internasjonale avtaler. Eksempelvis mener vi at begrep som giftfri hverdag med fordel kan erstattes med "trygg kjemikaliehverdag". "Giftfritt miljø" er et misvisende begrep. Alle stoffer, enten de er menneskeskapte eller frembragt av naturen, kan i tilstrekkelige mengder utløse negative helse- og miljøeffekter. Naturen, inkludert en rekke arter, produserer også selv en rekke til dels potente giftstoffer. Et giftfritt miljø er altså verken mulig eller ønskelig. "Miljøgifter" er et særnorsk begrep som ikke benyttes i internasjonalt regelverk. Vi ser ofte eksempler på at begrepet "miljøgifter" brukes om stoffer som neppe møter kriteriene i St. meld. nr. 14, 2006-2007.

- **Importerte produkter:** Stadig mer komplekse og avanserte ferdigprodukter importeres i dag stort sett fra land utenfor Europa og det europeiske regelverksområdet. Dette er ofte lavkostland med mangelfullt nasjonalt regelverk. Det er derfor bra at handlingsplanen har et globalt perspektiv, både for å bedre produksjonsforholdene i disse landene og for å styrke kontroll med at importerte produkter overholder EØS-regelverkene. Det er viktig at myndigheter i EØS-landene samarbeider og setter inn de nødvendige ressurser for å håndheve regelverket og utøve den tollkontrollen som REACH-reglene forutsetter.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Cecilie R- F Skarning
Sign.
fagsjef